

Мироненко А.Д., Петлиця О.В.

ВИМОГИ ДО ПОЛЬОВОЇ ФОРМИ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ

З початком військових подій на Сході України та повномасштабного вторгнення Російських військ на територію України, виявлено проблему відсутності якісного забезпечення військовослужбовців одягом та аксесуарами, необхідними на фронті.

При аналізі вимог до одягу, а особливо військового, виявлено, що текстиль для військової форми ЗСУ має володіти такими властивостями, які забезпечують комфорт та тривалу експлуатацію: маскування (невидимість), міцність, зносостійкість та довговічність при експлуатації, повітропроникність та здатність до вентиляції, термоізоляція та вогнестійкість, вологостійкість та водонепроникність, хімічна стійкість, властивість відбивати інфрачервоні промені, формостійкість.

Розробка, та процес виготовлення форми для військовослужбовців ЗСУ – це достатньо складне завдання. Виробники одягу мають враховувати різноманітні умови використання форми військовослужбовцями, залежно від процесів їх діяльності, умов експлуатації. Потреба зробити солдата менш помітним виникла ще у ХІХ столітті, коли з'явилась далекосяжна зброя. Колір хакі був першим захисним кольором, який почали використовувати у британській армії ще у ХІХ столітті. Пізніше, починаючи з другої світової війни актуальним став оливковий колір, який був універсальним для різних територій бойових дій.

У різних арміях світу почалися експерименти щодо використання зелених і сірих захисних принтів тканини, яка використовується для пошиття форми. Під час першої світової війни флоти різних країн почали використовувати «засліплюючі» камуфляжні рисунки, які ускладнювали розрахунки відстаней до корабля і його курсу. Це було важливим для наведення зброї і торпедних апаратів. У кінці 1970-х років з'явився камуфляж «Dual Texture», який став попередником сучасних цифрових камуфляжів. Він складався з великих квадратів, крупні і дрібні комбінації яких мали б розбивати силует на різних дистанціях.

У 1990-х роках підвищились технології спостереження, використовувались прилади нічного бачення. Вимоги до військового камуфляжу вирости. Почали розробляти цифрові камуфляжі. Особливості у тому, що краї плям формують не криві лінії, а «піксельну» решітку з дрібних квадратиків. Це підвищує ефект замаскованості на тлі навколишнього середовища. Але людське око і мозок здатні виокремлювати образи навіть у достатньо складних умовах середовища. Тому, не можливо створити універсальний принт камуфляжу, який надасть можливість «замаскувати» солдат у різних умовах: пустеля, ліс, водойма, гори, міська забудова.

Згідно [2] тканина для виготовлення форменого одягу для військовослужбовців має бути бавовняна або змішана та за зовнішнім виглядом відповідати зразкам форми (згідно [1]), за необхідності - мати камуфляжний малюнок. Проаналізовано нормативні документи щодо правил носіння та використання одягу для військовослужбовців. Систематизовано вимоги до військового одягу. Згідно [1] одяг поділяється на форму для різних підрозділів ЗСУ та рангом військових. За сезонністю поділяється на: літню; демісезонну; зимову форму. За призначенням виокремлюють: парадну; парадно-вихідну; повсякденну форму.

За особливим призначенням визначають: форму одягу військовослужбовців-жінок Збройних Сил України; польову форму одягу військовослужбовців ЗСУ;

морську службову форма одягу військовослужбовців ВМС ЗСУ.

Однак, зважаючи на особливі вимоги до текстилю, які чітко регламентовані у документі [1], та особливі встановлені вимоги до форми одягу для військовослужбовців [2], загальні вимоги до такого одягу мають незвичний вигляд та розподіл за категоріями. На підставі аналізу нормативних документів виокремлено вимоги до текстилю для такої форми: волокнистий склад тканини; поверхнева густина; лінійна густина прядива; щільність прядива; розривне навантаження; повітропроникність; гігроскопічність; питомий поверхневий електричний опір; визначений вміст формальдегіду; зміна лінійних розмірів; стійкість пофарбування; стійкість до дії мастил; стійкість до стирання; пружність; водотривкість; вогнетривкість: мерсеризація.

Визначено загальні вимоги до польової форми військових: покрій одягу; гармонійність поєднання матеріалів та кольорів; відповідність виробу типовим розмірам фігур; відповідність виробу зразкам форми одягу; зручність експлуатації; зручність догляду за виробом; якість строчок та швів; якість обробки технологічних вузлів; розривне зусилля швів; якість фурнітури; наявність знаків розрізнення та міток; якість маркування та пакування.

З врахуванням особливостей виготовлення та збуту форми для військових, для підприємств легкої промисловості, які виготовляють формений одяг, має значення: сумісність технології виготовлення певного асортименту одягу з можливостями існуючого технологічного обладнання; доступність сировини для виготовлення; низька собівартість виробу; стабільність асортименту, який виготовляється; гарантованість збуту; наявність постійного замовлення.

Отже, при виготовленні форми для військових, підприємства беруть участь у тендерах, отримують державне замовлення, яке гарантує постійну завантаженість потужностей, стабільність технології виготовлення виробів, гарантований збут продукції та можливість планування діяльності на довгий термін.

Література:

1. <http://pivnich.org.ua/337-zatverdzhennia-novyh-pravyl-nosinnia-viiskovoi-formy-odiagu-ta-znakiv-rozrznennia-viiskovosluzhbovciamy-zsu.html>
2. http://www.mil.gov.ua/content/other/TU_CLOTH_2.pdf

Робота підготовлена під керівництвом доц. кафедри ХТЛПіД Нечіпор С.В.